

MUISTIO

14.10.2025

Muinaismuistolain 13 §:n mukainen neuvottelu Kyminlinna (1019) asemakaavasta — kajoaminen kiinteään muinaisjäännökseen Kyminlinna, muinaisjäännösrekisterin kohdenumero 1000002073

AIKA Maanantai 09.06.2025 klo 08.30 - 09.17

PAIKKA Microsoft Teams

LÄSNÄOLIJAT

Erkka Juusela	Kotkan kaupunki
Broas Patricia	Kotkan kaupunki
Katri Ervasti	Kotkan kaupunki
Helena Ranta	Museovirasto
Olli Puikkonen	Kymenlaakson museo
Oskari Sairanen	Kymenlaakson museo
Rainio Elias	Senaatti kiinteistöt

KOKOUKSEN SISÄLTÖ

1 Kokouksen avaus ja järjestäytyminen
Erkka Juusela avasi kokouksen 08.30. Puheenjohtajana toimi Erkka Juusela ja sihteerinä Erkka Juusela

2 Asemakaavan esittely
Erkka Juusela esitteli kaavaehdotuksen luonnosta.

Suunnittelualueeseen kuuluu Kyminlinnan historiallinen linnoitus sekä sen lähialueet, jotka ovat Kymijoen haarojen ja moottoritien rajaamia. Suunnittelualue on pääosin kaavoittamatonta aluetta.

Asemakaava mahdollistaa Kyminlinnan alueen suojelu ja kehittämisen. Asemakaava mahdollistaa täydennysrakentamisen. Alueen käyttöönotto edistää osaltaan ylläpidon jatkumisen ja linnoituksen säilymistä.

Kaavamääräyksissä painottuvat alueen suojelu, mahdollistaen kuitenkin joidenkin toimintojen kehittämisen ja rakentamisen alueella.

Muinaisjäännösalueille on asemakaavaehdotuksen luonnoksessa (15.05.2025) osoitettu seuraavasti:

Linnoituksen sisäpuolinen alue on kaavaluonnoksessa osoitettu SM/RM suojelualueeksi, jolla on matkailua palvelevia rakennuksia.

Rakentamiselle on osoitettu alueita, jotka sijoittuvat olemassa olevien rakennusten lähietäisyydelle. Rakennusalojen tarkkaa sijaintia ei ole tiedossa tällä hetkellä, mutta ne tulevat sijaitsemaan kasarmirakennusten lähellä ja rakennusoikeus tulee mukailemaan kaavaluonnoksella esitettyjä neliöitä. Rakennusaloilla tullaan mahdollistamaan eri kokoisia ja aikaisia hankkeita.

Muinaismuistoalueelle on osoitettu myös jalankulun reittejä, näköalapaikkoja, aukioita, paikoitusta, kaksoisraiteen sijoittumisen ja olemassa oleva katuyhteys, joiden rakentaminen tulee tarvitsemaan esimerkiksi kaivuutöitä.

Alueelle rakentaminen tarvitsee myös uuden infran rakentamisen muinaismuisto alueelle.

Asemakaavassa osoitetut merkinnät ja määräykset tarkentuvat prosessin aikana ja lopulliset merkinnät ja määräykset esitetään kaavaehdotuksessa, joka asetetaan julkisesti nähtäville. Tavoite aikataulu on saada kaavaehdotus esille syksyn aikana.

3

Muinaisjäännös hankealueella

Helena Ranta esitteli Kyminlinna muinaisjäännöstä. Kysymys on venäläisten 170–1800 Pietarin suojaksi rakennetusta linnoituksesta. Alue kuuluu VARK kohteisiin. Tulevat toimenpiteet eivät saa vaarantaa Kyminlinnaa arkeologisenä kohteena. Arvokkain alue on Suvorovin alue, jolle kaavassa ei ole osoitettu uudisrakentamista. Kaavaehdotus luonnoksessa osoitetut uudet rakennusalat eivät sijaitse arvokkaimmalla alueella. Helena esitteli uusien rakennusalojen lähetyville tehtyjä tutkimuksia ja niiden löydöksiä. Selvityksiä on tehty vähän ja vaikuttaa että löydös potentiaalia on alueella vähäisesti.

4

Kajoamisen ehdot

Kotkan kaupunki: Arkeologisia selvityksiä tarvitaan Kyminlinnan muinaisjäännös alueella hankkeiden aikana. Alueen kehitys on alkuvaiheilla eikä ole tarkkaan tiedossa minkälaisia hankkeita alueelle tulee sijoittumaan. Myöskään ei ole tiedossa, milloin alueelle saadaan hankkeita toteutumaan. Tämän vuoksi ei ole tarkoituksenmukaista selvittää alueita yksityiskohtaisesti asemakaavan yhteydessä. Selvitykset tulisi tehdä ennen hankkeeseen ryhtymistä, vastuutahaisen museon määrittelemälle tasolle.

Tutkimustarpeet eroavat hankkeen mukaan. Pienempiin hankkeisiin voi arkeologinen seuranta riittää, kun taas suuremmissa hankkeissa voi olla tarve koekuopille ja tarkkuus inventoinnille. Tutkimustarve ja menetelmä tulisi määritellä hankkeeseen ryhtymisen aikana neuvotteluissa vastuutaho museon kanssa.

Museovirasto: Yleisesti toivotaan, että selvitykset tehtäisiin kaavan yhteydessä. Kyminlinnan osalta voidaan toimia niin, että tutkimustapa ja tarve selvitetään tarkemman suunnittelun yhteydessä. Selvityksissä on yleensä tarkoituksenmukaista aloittaa koekaivauksella, jonka jälkeen arvioidaan selvitystarpeita. Kajoaminen on mahdollista riittävien tutkimusten jälkeen. Normaalin käytännön mukaan tulee hakea tutkimusluvat. Museovirasto tai vastuutahainen museo arvioi onko selvitys ollut riittävä. Arvio tehdään alustavan raportin pohjalta.

Muinaismuistolain 13 §:n mukainen neuvottelu vastaa kajoamislupa menettelyä.

Kokouksessa yksimielisesti todettiin, että tutkimuskustannuksista vastaa hankkeeseen ryhtyvä taso, ellei sopimusteitse toisin sovita.

Kaavaselostukseen merkitään seuraavasti: "Muinaismuistolain (295/1963) 13 §:n tarkoittamissa neuvotteluissa on todettu, että kaavan tarkoituksenmukainen toteuttaminen edellyttää kajoamista muinaisjäännökseen Kyminlinna 1000002073: Muinaisjäännökseen on neuvotteluissa todettu tuottavan merkitykseensä nähden kohtuutonta haittaa kaavan tarkoittamalle yhdyskuntakehitykselle. Kaava voidaan toteuttaa ja rakentaminen aloittaa sen jälkeen, kun muinaisjäännöskohteessa on suoritettu riittävät arkeologiset tutkimukset. Hankkeeseen ryhtyvä taso vastaa tutkimusten suorittamisesta ennen hankkeeseen ryhtymistä. Mikäli hanke ei edellytä rakennuslupaa tulee tutkimukset suorittaa ennen toimenpiteeseen ryhtymistä. Arkeologisten tutkimusten suorittajalla on oltava muinaismuistolain 10 §:n mukainen tutkimuslupa, jonka myöntää Museovirasto. Museovirasto arvioi tutkimusten riittävyyden tutkimuksen suorittajan laatiman alustavan tutkimusraportin perusteella. Muinaismuistolain 11 §:n tarkoittamaa kajoamislupaa ei kaava mukaista rakennushanketta varten siten erikseen haeta. Edellä tarkoitettun muinaismuistolain 13 §:n tarkoittaman neuvottelun asiakirjat ovat tämän kaavaselostuksen liitteenä."

Kaavamääräyksen osalta käytiin keskustelua.

Kaupungin ehdotuksena oli, että kaavamääräys voidaan toteuttaa seuraavasti:

- Yleismääräys, joka kohdistuu SM/RM JA SM-1 käyttötarkoitus alueisiin.
- Merkintä lisätään SM/RM JA SM-1 käyttötarkoituserkintään.
- Merkintä lisätään Kyminlinnan muinaisjäännos merkintään.

Museovirasto koki tarpeelliseksi selvittää tarkemmin, miten kaavamääräys tulisi osoittaa sillä edellä olleet vaihtoehdot kattavat laajan alueen ja osa alueen merkinnöistä on ohjeellisia, jolloin hankkeet saattavat toteutua eri sijainnille, jonka lisäksi on riski kaavasta poikkeamisesta.

Kaupungin näkemyksestä on tärkeää, että kaavamääräys koskee koko Kyminlinnan muinaisjäännos aluetta, jotta määräys koskee kaikkia alueelle osoitettuja merkintöjä. Alueelle suunnitelluista suunnittelemista tulee hakea toimivaltaisen museoviranomaisen lausunto ja mahdollisen poikkeamisen kohdalle on mahdollisuus lausua hakemuksesta.

5

Muut asiat

Kaavamääräyksen kohdistumisesta käydään jatkokeskustelu sähköpostilla kokoukseen osallistuvien kesken ja muistiota täydennetään keskustelun pohjalta, jonka jälkeen muistio lähetetään tarkastettavaksi.

6

Jatkokeskustelu

Kaavamääräyksen kohdistamisesta käytiin sähköpostikeskustelua Kotkan kaupungin ja Museoviraston välillä. 13.10.2025 osapuolet sopivat, että kaavamääräykseksi merkitään:

”Muinaismuistolailla (295/1963) rauhoitettu kiinteä muinaisjäänös. Alueen kaivaminen, peittäminen, muuttaminen, vahingoittaminen ja muu siihen kajoaminen on muinaismuistolain nojalla kielletty. Aluetta koskevista tai siihen liittyvistä suunnitelmista on pyydettävä museoviranomaisen lausunto. Muinaismuistolain 13 §:n mukaisesti käytyjen neuvottelujen perusteella kohde voidaan poistaa kaavan toteuttamiseksi sen jälkeen, kun kohde on arkeologisesti riittävästi tutkittu. Tutkimukset edellyttävät muinaismuistolain 10 §:n edellyttämää tutkimuslupaa Museovirastolta. Museovirasto hyväksyy tutkimusten riittävyyden alustavan tutkimusraportin perusteella.”

ja, että kaavamääräys merkitään osaksi Kyminlinna 1000002073 muinaisjäänösrajausta.

7

Yhteenveto

Museovirasto myöntää kajoamisen Kyminlinnan muinaisjäänökseen Kyminlinna 1000002073, riittävien tutkimusten jälkeen.

Erkka Juusela päätti kokouksen 09.17

Muistiota täydennetty 14.10.2025 osiolla 6.